

Infofiche 'Klimaatwijken'

Dit campagnejaar staat Klimaatwijken model voor de Europese campagne "**Energy Neighbourhoods**". Wegens het succes in Vlaanderen wordt de campagne uitgebreid naar 11 andere Europese regio's. Naast de klimaatweddenschap op lokaal en landelijk niveau is er dit campagnejaar dus ook een Europese "competitie". De beste Europese wijk wordt ook beloond en in de bloemetjes gezet.

Wat is "Klimaatwijken"?

- Een **weddenschap** tussen gemeenten, OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen, welzijnsorganisaties enerzijds en **groepen bewoners** anderzijds,
- Om binnen **zes maanden** – van 1 november tot 30 april – **8 procent** energie te besparen.
- De groep die de weddenschap aangaat, wordt gesteund door één of meerdere **energiemeesters**. Doorgaans zijn dit vrijwilligers uit de wijk. Bij kansengroepen zijn dit werknemers van de organiserende OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen of welzijnsorganisaties die worden opgeleid om de groepen op vlak van energiebesparing te begeleiden.

Doelstellingen

- Energiebesparing: deelnemers sparen op korte termijn energie en geld, maar blijven dit ook doen op langere termijn.
- Milieu: energie besparen betekent een kleinere CO₂-uitstoot. Zo draagt uw gemeente bij aan de Vlaamse inspanningen om de Kyotonorm te halen.
- Sociale doelstelling: Geld sparen door energiebesparing is een meer dringende kwestie voor kansengroepen dan voor de doorsnee Vlaming. Bovendien gebeurt dit in groep, mensen worden door de energiemeester samen gebracht en leren van elkaar.
- Structurele werking: OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen en welzijnsorganisaties hebben er alle baat bij dat hun 'cliënten' energie besparen, waardoor er inspanningen en kosten vermeden worden bij eventuele afsluitingen en budgetbeheer. Om die reden is de energiemeester best iemand van de deelnemende organisatie. Zo wordt de kennis over energiebesparing in de organisatie binnen gebracht.

De voordelen op een rijtje

- Uw inwoners en cliënten leren op een gezellige manier energie sparen.
- Het energieverbruik in uw gemeente daalt en zo draagt u bij tot het halen van de Kyotonorm.
- Klimaatwijken brengen mensen bij elkaar, dus ook het sociaal klimaat vaart er wel bij.
- Deelnemers aan klimaatwijken vallen in de prijzen.
- U geeft uitvoering aan de Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 met de Vlaamse overheid.
- Uw gemeente of organisatie krijgt extra publiciteit door deel te nemen aan Klimaatwijken.

Hoe deelnemen ?

- U leest onderstaand stappenplan. Alles duidelijk? Zo niet, contacteer dan één van de coördinatoren (contactgegevens achteraan).
- U vult de antwoordkaart in en bezorgt die aan de provincie Oost-Vlaanderen.
- U komt naar de provinciale infosessie op **vrijdag 8 augustus 2008** om 10.00 uur. Deze gaat door op in het PAC Gouvernementstraat 22-24 om 10.00 uur (vergaderzaal 3de verdieping)

Stappenplan Klimaatwijken

1. Beslissing om deel te nemen

De deelname aan de campagne 'klimaatwijken' wordt goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen of door de Raad van Bestuur. Een voorbeeld van besluit kan u opvragen bij de provincie Oost-Vlaanderen.

2. Aanduiden van een projectverantwoordelijke

De gemeente of organisatie mandateert iemand om het project van nabij op te volgen. De projectverantwoordelijke is meestal de milieu -of duurzaamheidsambtenaar. De duurzaamheidsambtenaar spendeert ongeveer twee à drie dagen per maand aan klimaatwijken, afhankelijk van de periode (zo zullen de maanden oktober, november en februari drukker zijn dan de december, januari, maart of april).

3. Werving van de deelnemers en energiemeesters

De gemeente gebruikt alle mogelijke kanalen om deelnemers en energiemeesters te werven. Een OCMW, sociale huisvestingsmaatschappij of welzijnsorganisatie zoekt naar geïnteresseerde gezinnen en mandateert medewerkers voor de taak als energiemeester.

De gemeente krijg hiervoor een set wervingsaffiches en -folders ter beschikking, evenals voorbeeldartikels voor het gemeentelijk infoblad en website en een voorbeeldbrief waarmee verenigingen, wijkcomités of bewonersgroepen kunnen worden aangeschreven. Geschikte wervingsmedia zijn: via milieuraad, verenigingsleven (o.m. lokale KWB afdeling, gezinsbond), bedrijven, scholen of buurtwerking, op gemeentelijke activiteiten, via lichtkranten, infoblad en website. U bezorgt zo snel mogelijk alle info over de deelnemende wijken en energiemeesters aan de provincie Oost-Vlaanderen. Als doelstelling stelt de gemeente of organisatie best een deelname van minimum 15 à 20 gezinnen voorop.

4. Het startmoment

Elke gemeente of organisatie organiseert een startmoment (eind oktober). Dit is een gezellig onderonsje met alle deelnemers en energiemeesters waarop het hele project wordt uitgelegd, wat deelnemers moeten doen en hoe ze energie kunnen besparen. De uitleg gebeurt bij voorkeur door de projectverantwoordelijke of een energiemeester. BBL en de provincie Oost-Vlaanderen zorgen voor een powerpointpresentatie. Alle Wase én nieuwe gemeenten kunnen rekenen op extra ondersteuning door vzw ABLLO en de provincie Oost-Vlaanderen.

5. De meetcampagne

De deelnemers noteren meterstanden van elektriciteit en aardgas van 1 november 2008 tot en met 30 april 2009. We vragen hen om dit wekelijks te doen, zodat het een vaste gewoonte wordt. Energiemeesters of deelnemers vullen hun meterstanden in op de website die automatisch hun besparing berekent. Deze periode wordt geëxtrapoleerd tot een jaar en vergeleken met de eindafrekening van het voorbije jaar.

6. De energiemeesteropleiding

De energiemeesters komen samen op provinciaal niveau. Hierop krijgen ze feedback over een energithema en kunnen ze vragen stellen en ervaringen uitwisselen. De energiemeesteropleiding bestaat uit twee avonden (oktober, december) en één opleidingsdag (tijdens de week voor de professionele energiemeesters, op zaterdag voor de vrijwillige energiemeesters). Beide avonden zullen zowel in Gent, als in Sint-Niklaas georganiseerd worden. De opleidingsdag zal slechts op één centrale lokatie doorgaan.

7. De tussentijdse energieborrel

Net op dezelfde manier als het startmoment, organiseert de gemeente of organisatie een tussentijdse energieborrel waarop alle deelnemers worden uitgenodigd. Deze bijeenkomst gaat door halfweg de meetperiode (februari), waarop de tussentijdse resultaten worden gepresenteerd. De uitleg gebeurt bij voorkeur door de projectverantwoordelijke of een energiemeester. BBL en de provincie Oost-Vlaanderen zorgen voor een powerpointpresentatie.

8. Het slotmoment

Op het slotmoment, dat provinciaal wordt georganiseerd, worden de eindresultaten bekend gemaakt. Alle deelnemers krijgen een beloning.

Ondersteuning en campagnemateriaal

- een wervingsfolder en affiche (tegen 8 augustus 2008)
- campagnedraaiboek
- voorbeeldartikels –en brieven
- REG-handleiding voor de energiemeesters
- een zakboekje, een kleine doe-het-zelf energietest en een meterkaart
- 4 informatieve klimaatwijkkrantjes
- powerpointpresentaties voor startmoment en energieborrel

En verder:

- opleiding en begeleiding van energiemeesters (i.s.m. lidorganisaties Dialoog, Ecolife en ABLLO)
- een berekening van de energiebesparing via website (www.klimaatwijken.be)
- mediabelangstelling dankzij persberichten van BBL en provincie Oost-Vlaanderen
- gratis workshops energiebesparing voor kansengroepen i.s.m. Ecolife vzw
- gratis uitleendienst: 5 demonstratiekoffers, 2 REG-tentoonstellingen, Mega-spaarlamp, spaarlampenkoffer, tentoonstelling Zonne-energie, Klimaatcasino, enz..

De inbreng vande provincie Oost-Vlaanderen

De provincie Oost-Vlaanderen neemt de rol van regionale coördinator op zich en zal dus de gemeenten en organisaties begeleiden en ondersteunen gedurende de hele campagne. De provincie houdt de planning in het oog en zorgt voor de communicatie naar de deelnemende gemeenten/organisaties en de energiemeesters. De provincie is ook gastheer voor de regionale stuurgroep van deelnemende gemeenten/organisaties, en voor de energiemeesteropleiding. Ze verspreidt alle campagnemateriaal en organiseert een provinciaal slotmoment. De provincie is dan ook uw regionaal aanspreekpunt voor de campagne (contactgegevens achteraan).

Op 8 augustus 2008 organiseert de provincie Oost-Vlaanderen een infosessie voor alle gemeenten, OCMW's, huisvestingsmaatschappijen en welzijnsorganisaties die klimaatwijken willen organiseren. U kan inschrijven via de bijgevoegde antwoordkaart of e-mail: klimaatwijken@oost-vlaanderen.be. De infosessie gaat door om 10.00 uur in het PAC Gouvernementstraat 22-24 te Gent (vergaderzaal 3de verdieping).

En wat doet u?

- u gaat op zoek naar groepen, wijken en energiemeesters
- u komt naar de stuurgroepen op uitnodiging van uw provinciebestuur
- u organiseert in oktober een startmoment voor alle deelnemers
- u organiseert in februari een energieborrel
- u voorziet een beloning voor de deelnemers en/of wijken die 8% energie bespaard hebben
- u bent aanwezig op het provinciale slotmoment

Hoeveel kost het ?

Naast de personeelsinzet van de projectverantwoordelijke (meestal de milieu – of duurzaamheidsambtenaar) vraagt BBL ook een tussenkomst van de gemeentebesturen, OCMW's, huisvestingsmaatschappijen of welzijnsorganisaties in de organisatiekosten. De bijdrage is dezelfde als vorig jaar en bestaat uit een vast deel (voor de ontwikkeling van het campagnemateriaal, de stuurgroepen en de algemene regie), d.i. **300 euro** én een variabel deel d.i. **0,03 euro per inwoner** (website beheer, aanspreekpunt, begeleiding energiemeesters). Deze tussenkomst zal pas in 2009 moeten betaald worden. Opgelet: deze bijdrage in de organisatiekosten moet slechts éénmaal per gemeente worden betaald!

De distributienetbeheerder Eandis voorziet bovendien een spaarpakket voor alle deelnemers (vb. spaarlamp en spaardouchekop). De provincie Oost-Vlaanderen voorziet 5.000 euro om alle deelnemers te belonen op het einde van de campagne (bovenop de organisatiekosten voor de energiemeesteropleiding en het slotmoment). De sponsors Ecover, Megaman en Reelight voorzien bovendien nog een aantal extra's als beloning voor de energiemeesters, deelnemers of in kader van een wedstrijd.

Link met de Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013

De Klimaatwijken komen tegemoet aan verschillende bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst, binnen het thema Energie, zowel op basisniveau (passief) als op onderscheidingsniveau (actief) is de campagne in te passen voor sensibilisatie. De campagne Klimaatwijken kan ook als project worden ingediend binnen de Samenwerkingsovereenkomst. De kosten moeten minimum 2.500 euro bedragen, om 50% subsidies te kunnen krijgen.

Timing

- voor 26 september: formele beslissing van deelname aan Klimaatwijken
- Augustus-oktober: start werving van groepen, wijken en energiemeesters
- Oktober-november-december: vorming van de energiemeesters
- Eind oktober: startmoment door de gemeente
- Begin november: start van de meetcampagne
- februari: tussentijdse energieborrel
- Eind april: einde meetperiode
- Eind mei- begin juni: provinciaal slotmoment

Meer info

Algemene coördinatie provincie Oost-Vlaanderen

Saskia Van der Stricht, provincie Oost-Vlaanderen

<mailto:saskia.van.der.stricht@oost-vlaanderen.be> of tel. 09/267 84 67

Ondersteuning regio Waasland

Jenny De Laet, Beleidsmedewerker ABLLO

<mailto:famtrapp@scarlet.be> of tel. 03/7770158

Algemene coördinatie Bond Beter Leefmilieu:

Bernard Govaert, BBL

mailto: bernard.govaert@bblv.be of tel. 02/282 17 35